

Jordbruksutskottets betänkande

1984/85:24

om energiskogsodling

Motionen

I motion 1983/84:362 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas att riksdagen beslutar att hos regeringen hemställa om ett program avseende energiskogsodling i enlighet med vad som föreslås i motionen.

I motionen föreslås, bl. a. på basis av tillgänglig forskning på området, att ett program utarbetas för introduktion av energiskogsodling på bred front. Arbetet bör bl. a. inriktas på vissa odlingsförsök huvudsakligen i Norrbottens och Västerbottens kustland, Jämtlands centrala delar samt nedre Norrlands skogsbygder. Stimulanser och informationskampanjer bör vidare initieras för att uppnå en odlingsareal för energiskog i Sverige om lägst 100 000 ha redan 1987. Ett allsidigt utformat utbildningsutbud bör också tas fram. Motionärerna pekar i sammanhanget på resultaten av undersökningar vid Sveriges lantbruksuniversitet inom projektet Energiskog, vilka förra året redovisades i en rapport från nämnden för energiproduktionsforskning.

Tidigare riksdagsbehandling

Våren 1983 (NU 1982/83:33) behandlade riksdagen en motion vari yrkades att en storskalig odling av energiskog borde startas i Norrbotten.

Näringsutskottet erinrade om att riksdagens energipolitiska beslut våren 1981 innefattade ett treårigt energiforskningsprogram för tiden t. o. m. budgetåret 1983/84. Delprogrammet energiodling hade en medelsram på 95 milj. kr. Möjligheter fanns att söka statligt stöd genom nämnden för energiproduktionsforskning för odling av energiskog. Utskottet ansåg inte att riksdagen skulle göra något uttalande om lämplig plats för odling av energiskog.

Riksdagen godkände våren 1984 de huvudsakliga riktlinjerna för verksamheten inom ett av regeringen föreslaget huvudprogram för energiforskning för treårsperioden 1984/85–1986/87. Den ekonomiska ramen för perioden fastställdes till ca 1 191 milj. kr., varav ca 422 milj. kr anslogs för budgetåret 1984/85.

Huvudprogrammet Energiforskning är uppdelat på fem program, varav ett avser energitillförsel. Inom sistnämnda program omfattar delprogrammet Energiodling forskning och utveckling avseende produktion på främst medellång och lång sikt av inhemskt odlade energiråvaror, såsom energiskog, energigrödor, vass och alger. Delprogrammet är uppdelat på två huvuddelar, Energiskogsbruk och Energigrödebruk. Beträffande delområ-

det Energiskogsbruk bör målet för perioden 1984/85–1986/87 vara att klargöra förutsättningarna för en eventuell introduktion av energiskogen som energiråvara. Nuvarande nivå på insatserna inom området bör i huvudsak upprätthållas. Vid sidan av kunskapsutveckling på nuvarande nivå krävs viss kompletterande teknikutveckling. Innan den hittillsvarande verksamheten har utvärderats har man från regeringens sida inte varit beredd att tillstyrka en intensifiering av insatserna. Inga nya större försök bör således inledas. Däremot bör påbörjad försöksverksamhet få resurser som möjliggör en fortsättning på ungefär nuvarande nivå.

Utskottet

Enligt förevarande motion bör riksdagen hos regeringen begära ett program om energiskogsodling, inriktat på vissa odlingsförsök i olika delar av Norrland.

Som angetts i det föregående fattade riksdagen våren 1984 beslut om ett huvudprogram för energiforskning för treårsperioden 1984/85–1986/87. Enligt detta har beträffande delområdet för energiskogsbruk målet för perioden fastställts vara att klargöra förutsättningarna för en eventuell introduktion av energiskogen som energiråvara. Nuvarande nivå på insatserna inom området skall i huvudsak upprätthållas. Vid sidan av kunskapsutveckling på nuvarande nivå krävs viss kompletterande teknikutveckling. Innan den hittillsvarande verksamheten har utvärderats har man inte varit beredd att tillstyrka en intensifiering av insatserna. Inga nya större försök skall således inledas. Däremot skall påbörjad försöksverksamhet få resurser som möjliggör en fortsättning på ungefär nuvarande nivå.

Det ankommer på regeringen att besluta om den närmare fördelningen av medel mellan olika program och delar därav liksom om den närmare programindelningen. De medelsbehov som anges för program och vissa delprogram får ses som preliminära beräkningar. Det förutses att justeringar och omfördelningar kan komma att aktualiseras mot bakgrund av erfarenheter och underlag som successivt kommer fram under programperioden.

Med hänsyn till vad nu anförts anser utskottet inte att motionen i dagens läge bör föranleda någon ytterligare åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet hemställer

att riksdagen lämnar motion 1983/84:362 utan ytterligare åtgärd.

Stockholm den 4 december 1984

På jordbruksutskottets vägnar
EINAR LARSSON

*Närvarande:*Einar Larsson (c), Håkan Strömberg (s), Arne Andersson i Ljung (m), Grethe Lundblad (s), Ove Karlsson (s), Hans Wachtmeister (m), Gunnar Olsson (s), Kerstin Andersson (c), Jan Fransson (s), Margareta Winberg (s), Jens Eriksson (m), Börje Stensson (fp), Jan-Eric Virgin (m), Bengt Kronblad (s) och Paul Lestander (vpk).

Reservation

Paul Lestander (vpk) anser att utskottets yttrande fr. o. m. det stycke som på s. 2 börjar med "Som angetts" och utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

Utskottet vill med anledning härav anföra följande. En satsning på energiskogsodling minskar Sveriges sårbarhet. Landet kan frigöra sig från importberoendet på kraftfodersidan. Sveriges tillgång på förnyelsbara energimängder ökar. Dessa energimängder kommer också att ha en mycket stor geografisk spridning, vilket i sig motverkar sårbarheten. Det skulle även innebära ett betydande tillskott av nya arbeten i odlings- och användarverksamhet. För landsbygds- och skogskommunernas ekonomi kan en kraftfull satsning på skogsenergin ge utomordentligt stora ekonomiska följdverkningar dels i anläggningsfasen, dels under den fortsatta drifttiden. De positiva konsekvenserna för svensk verkstadsindustri måste uppmärksammas liksom Sveriges framtida möjligheter till kunskaps- och teknikexport inom området.

De nationalekonomiska vinsterna av en omfattande minskning av oljeberoendet, en stor inhemsk produktionsökning samt ett betydande tillskott av lönsamma arbeten kan inte negligeras.

I sammanhanget kan påpekas att forskare som är verksamma inom projekt *Energiskog vid lantbruksuniversitetet* vitsordar att de försök som bedrivs på jordbruksmark visar att en välkött energiodling utan vidare producerar bränsle i sådan omfattning att hanteringen blir lönsam och prismässigt konkurrenskraftig med olja och kol.

Enligt utskottets mening talar allt för att redan nu tillgängliga forskningsresultat utgör tillräckligt underlag för att ett program snabbt bör kunna utarbetas för introduktion av energiskogsodling på bred front. Arbetet härmed bör lämpligen ha den inriktning som anges i motion 1983/84:362 av Lars Werner m. fl. (vpk).

Utskottet hemställer

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet med anledning av motion 1983/84:362 anfört om utarbetande av ett program för introduktion av energiskogsodling på bred front.

